

SLAGELSE SORØ

LOKALAFDELING

FOCUS PÅ STU
(SÆRLIGT TILRETTELAGT
UNGDOMSUDDANNELSE)

Landsforeningen
LEV

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE

NR. 1
APRIL 2018

ANNONCESALG

Rosengrenen ApS
Hovedgaden 8, 8670 Låsby
Tlf. 86 95 15 66
kl. 8.30-12.00 og 12.30-15.00
Mail: info@rosengrenen.dk

Hvortil alle spørgsmål
vedr. **annoncer** bedes rettet!

LEVS MEDLEMSSERVICE

LEVs telefonrådgivning

Rådgivningen er åben mandag
til onsdag fra kl. 10.00-12.00.
Ring 80 38 08 88. Du kan også
skrive til raadgivning@lev.dk
og vi svarer hurtigst muligt.

LEVs aftentelefon

Rådgivningen har åben hver
tirsdag kl. 19.00-21.00.
Ring på telefon 28 51 52 52.

LEVs børnetereapeuter

Du kan ringe mandag mellem
kl. 20.00-21.00 eller skrive til
boerntereapeuterne@lev.dk
Børnetereapeuterne yder råd-
givning men ikke behandling.

SATS OG TRYK

Intryk ApS
Tlf. 70 21 10 00
www.intryk.dk

DEADLINE

Send indlæg til blad nr. 2/2018
senest den **24. september 2018**
til Henning Jahn (ansv. redaktør)
Haldager Mark Vej 22
4250 Fuglebjerg
Telefon 22 58 86 82
henning@henningjahn.dk

Bestyrelsesliste

LEV SLAGELSE/SORØ FÆLLESKOMMUNEKREDS

www.levslagelsesoroe.dk

Formand

Gitte Larsen
Rugvej 15
4220 Korsør
Mobil 28 53 13 09
Mail: gla@attheweb.dk

Kasserer

Helle Omø Johansen
Topshøjvej 95
4180 Sorø
Mobil 61 31 12 39
Mail: helle@config.dk

Sekretær

Anette Jensen
Lorupvej 42
4200 Slagelse
Mobil 40 47 80 58
Mail: krogens@pc.dk

Ansvarshavende redaktør

Henning Jahn
Haldager Mark Vej 22
4250 Fuglebjerg
Mobil 22 58 86 82
Mail: henning@henningjahn.dk

Bestyrelsesmedlem

Lene Hovmand
Islandsvej 5
4293 Dianalund
Mobil 40 10 93 30
Mail: lh@soelvagergaard.dk

Handicaprådet

Morten Gaardboe
Kongevejen 12
4200 Slagelse
Mobil 40 96 52 02
Mail: morten@altru.dk

Handicaprådet

Ole Andersen
Lodshusvej 26
4230 Skælskør
Mobil 26 20 60 32
Mail: oja@affaldplus.dk

Suppleant

Palle Raun
Topshøjvej 95
4180 Sorø
Mobil 28 59 00 14
Mail: palleraun95@gmail.com

Find os på

Du kan også følge os på Facebook. Bare skriv LEV Slagelse/Sorø i søgefeltet.

BLIV MEDLEM AF LEV PÅ WWW.LEV.DK

SJÆLLANDSFESTIVAL

Festivalen foregår
Rosenkildevej 83,
4200 Slagelse.

Pris pr. dag ved forsalg
kr. 350,- + gebyr
Partout ved forsalg
kr. 675,- + gebyr

Pris pr. dag ved indgang kr. 450,-

Billetter kan købes på
www.ticketmaster.dk
samt på turistbureauer m. fl.

Det er ikke tilladt at medbringe
mad og drikkevarer
på festivalpladsen.

www.sjaellandsfestivalen.dk

ONSDAG 30. og TORSDAG 31. MAJ

2018 PROGRAM

MAGTENS KORRIDORER

SØMÆNDENE • SKINZ

★ HITPATRULJEN ★ PETIT ★

KARL THOMAS WILLIAM • HELMIG

HUGO HELMIG • HUSH

SCARLET THE PLEASURE ANDREWS GOSPEL SHOW

BIRTHE KJÆR & FEEL GOOD BAND • AURA

**SJÆLLANDSFESTIVALEN ER EN LUKKET MUSIKFESTIVAL
FOR MENNESKER MED FYSISKE OG/ELLER PSYKISKE HANDICAP**

KONFERENCIER
MEK PEK

ROYAL BEER

Den afgangende kasserer,
Niels Gerner

Generalforsamling

Så har vi afholdt generalforsamling
i LEV Slagelse/Sorø.

Et af kredsens bestyrelsesmedlemmer igennem mange, mange år Niels Gerner valgte at udtræde af bestyrelsen. Niels har været vores kasserer de sidste år. Niels træder dog ikke helt ud af LEV-arbejdet, idet hans fortsætter som en del af LEVs bisidderkorps. Tak til Niels for hans store indsats!

Som nyt bestyrelsesmedlem valgtes Helle Omø Johansen, og som suppleant valgtes Palle Raun, begge fra Sorø.

I dette nummer af LEV Slagelse/Sorø sætter vi fokus på den Særligt Tilrette-

lagte Ungdomsuddannelse (STU) til unge med særlige behov. I tre artikler beskriver vi tre vidt forskellige forløb, både hvad angår indhold, målgruppe og form.

Hvis du vil vide mere om de enkelte tilbud, kan du rette henvendelse til de enkelte steder.

Artiklerne er alle forfattet af vores nye redaktionsmedlem Jonna Egø Nielsen, der igennem mange år har arbejdet indenfor specialundervisningen.

Henning Jahn, redaktør

KOM TIL KONCERT I

DALMOSE

Lørdag - 5 maj 2018

Krudtuglerne fra Faxe
HGP vindere fra 2017

Sunshine Band fra Slagelse
HGP vinder fra 2016

PROGRAM:

- 11.00-18.00** Hal og cafeteria er åbent.
- 12.00-13.00** DJ Denner underholder med populærmusik.
- 13.00-14.30** Sunshineband er på scenen.
- 14.30-14.45** Scenskift
- 14.45-16.15** Krudtuglerne spiller vindersange.
- 16.30-17.00** DJ Denner underholder og runder af.

SPISNING:

Det er muligt at tilkøbe hakkebøffer med bløde løg, sovs og kartofler for bare 50,- ekstra, dette skal bestilles på place2book sammen med adgangsbilletten.

Særlige regler:

Mad og drikkevarer må ikke medbringes i Dalmosehallen.

**Vi ses i Dalmosehallen,
Stationsvej 53, 4261 Dalmose**

BILLETTER:

Koster 125,- og kan købes på Place2book. HUSK evt. tilkøb af mad.

For at købe billetter skal man ind via et link, som kan findes på:
www.dalmosehallen.dk/forside

Spørgsmål, så kontakt Torben Omø Christiansen
på mail: torben@config.dk

FOCUS PÅ STU

(SÆRLIGT TILRETTELAGT UNGDOMSUDDANNELSE)

Hvad er ASK?

Interview med konsulent i ASK Anne Mette Lemcke, som fortæller:

ASK

ASK-klassen (alternativ supplerende kommunikation) er en klasse for elever, der har brug for hjælp til at kommunikere. ASK blev oprettet for 5 år siden. Fra starten blev det besluttet at arbejde med iPad, som dengang var nyt i forhold til denne gruppe elever. Der arbejdes bl.a. med Mytalk (en app), tegn til tale og billeder.

Elever

Der er i klassen pt. 6 elever, der alle har en personlig hjælper. Eleverne kommer fra børneskolerne, når de er 16-17 år, men de kan starte hos os, indtil de er 25 år. Alle har haft en skolegang, inden de kommer til ASK, hvor de har haft forskellige kommunikationshjælpemidler, som der arbejdes videre med, så de ikke skal lære et nyt "sprog".

Alle elever i ASK har brug for hjælp til de fleste funktioner. Fælles for eleverne er, at det kræver megen tålmodighed, fordi de skal have mulighed for at give udtryk for, hvad det er, de synes og tænker. Det er derfor vigtigt, at man tager sig tid og respekterer, at de har lang responstid, da det kan tage lang tid at udtrykke sig.

Eleverne har forskellige handicap, men det primære er, at de har brug for hjælp til at kommunikere. Når vi har

fokus på kommunikation, er det fordi, det er en menneskeret at kunne udtrykke sig og kommunikere.

Eleverne visiteres for 36 måneder. I denne periode afdækkes de også med henblik på at komme videre efter STU-forløbet. Alle elever har en uddannelsesplan fra UU-vejlederen. Ud fra denne laver vi en undervisningsplan, som løbende evalueres. STU er en lovmæssig rettighed.

Kommunikationsmidler

Der arbejdes med fælles og individuel kommunikation, og der arbejdes i det sociale rum. Det sociale rum skabes, fordi vi arbejder i fællesskaber, fx morgensamlingen. Vi laver struktur på dagen, og vi er sammen, når vi spiser. Der arbejdes også fælles med Mytalk, tegn til tale, boardmakerbilleder og foto.

I det fælles rum er der hele tiden en hjælper til eleven, der hjælper, hvis fx to elever vil tale sammen. I ASK mener vi, at al udvikling bygger på kommunikation.

Der arbejdes med forskellige hjælpemidler, fx talecomputer, øjenstyret computer, poddbøger, iPad og ting, der bliver opfundet undervejs. Vi har valgt et kommunikationssystem, der hedder Mytalk. Det er en app, vi har liggende på iPaden, og som vi selv har videreudviklet på, fordi vi i dette system bl.a. kan lægge boardmaker og tegn til tale ind. Der er

nu en app, der hedder Gotalk, som vi måske vil arbejde med fremadrettet, da den bruges forskellige andre steder.

Vi arbejder også rigtig meget med billeder, således at de har egne billeder liggende på deres iPad. Der arbejdes også med foto og video. Der er pt. ingen af vores elever, der kan læse bogstaver, men i perioder arbejdes der også med bogstaver og små ord.

Vi arbejder også med BookCreator. Det er en app til iPaden. I denne laver vi små bøger, det kan fx være om foråret, eller da vi flyttede ud til den nye skole eller individuelle bøger med egne foto, lyde o.lign. Det er kun fantasien der sætter grænser for, hvilke bøger der kan udarbejdes. Disse bøger får eleverne med hjem, så de kan fortælle, hvad vi har arbejdet med.

Det er meget vigtigt for samarbejdet med deres hjem/bosted, at der skrives frem og tilbage hver dag. Det behøver ikke være de store ting, bare hvad der er sket, fx jeg har sluppet af i går. Dette er vigtigt for at kunne støtte eleven i at fortælle.

Dagsforløb / skema

Man starter med morgensamling, hvor der hver dag gennemgås, hvad vi skal lave i dag, taler om hvilken ugedag og dato det er. Vi snakker og sanser vejret

og snakker om, hvem der ikke er mødt. Ligeledes synger vi morgensang hver dag. Vi har lavet tegn til vores sange. Alle har morgensamlingsprofilen lagt ind på egne iPads eller computere.

Ugeskemaet ser således ud: 2 dage med individuel kommunikation, 1 dag med køkken/natur, hvor eleverne deltager skiftevis, 1 dag med musik og den sidste dag er krop og bevægelse. I hele ugeskemaet er kommunikation det bærende element.

Ud over dette har vi mange forskellige aktiviteter. Vi går om foråret ud for at se på vintergækker og erantisser. Vi har vores dejlige sanserum, hvor vi arbejder med sanser. Der er en vandseng, og ting der understøtter de forskellige sanser. Vi arbejder også meget med historiefortælling, både at fortælle en historie og få læst en op. Eleverne er glade for at høre historier, ligeledes er de glade for sang, dans og musik. Vores krops- og bevægelsesdage synes vi også er rigtig vigtige i forhold til kropsbevidsthed. Vi arbejder meget med faldskærm og bolde.

Lige nu arbejder vi med overgange, da nogle af eleverne skal videre efter sommerferien og det er vigtigt, at kommunikationsmidlet kommer med til de nye steder, når elever starter der. Derfor har vi udviklet et digitalt kommunikationspas, som eleven får med, Det viser fx i billeder og videoer, hvad vi har arbejdet med i ASK, og hvordan vi har gjort det. Det betyder, at de nye steder kan se præcist, hvordan denne elev har arbejdet, samt hvilke ting der er vigtige for det unge menneske.

Pædagogikken

Vi arbejder i det sociale fællesskab, fordi vi tror på, at kommunikation udvikler sig

bedst, når man er sammen med andre. Kommunikation er altid det vigtigste.

Vi har et ønske om, at der kunne blive flere ASK-klasser på landsplan, også fordi det ville skabe rum for mere udvikling inden for denne gruppe.

Det handler hele tiden om at give vores elever nye muligheder, så de ud fra deres funktionsniveau kan udnytte dem.

En af vores pædagogiske tilgange er, at vi altid arbejder ud fra elevens ressourcer. Vi ser på, hvad de kan og arbejder videre derfra. Vi arbejder med Vygotskys nærmeste udviklingszone. Hvad kan du nu, hvad kan du med hjælp.

Eleveksempler

Nina kommunikerer via lyde. Vi har arbejdet med, at hun skal kunne tilkendegive ja og nej. Ligeledes kunne udtrykke fx jeg har ondt, eller jeg er glad for noget. Hun er stadig i afdækningsperioden, men vi har fundet ud af, at hun er rigtig glad for gult og responderer på denne farve, så alle hendes materialer er lavet i gult for at få mest muligt fokus. Hun deltager i en speciel morgensansesamling, som vi har oprettet for de elever, der skal vækkes sansemæssigt, inden den optimale læring kan finde sted.

Søren arbejder med en øjenstyret computer. Han har en profil, som vi selv har lavet til ham. Lige nu arbejder Søren og hans hjælper på at udvide hans ordforråd med både ord og billeder. Søren er en ung mand, der har rigtig meget glæde af sociale kontakter. Det prøver vi at dække ved, at han evt. kan være lidt med i den anden STU-afdeling. Han kender også nogle af de andre elever fra tidligere skolegang, så han kommer omkring for at snakke med dem. Hans hjælper er altid med.

Mette er mobil og kan derfor selv komme omkring. Vi arbejder på at finde ud af, om hun skal have en talecomputer. Vi er først ved at finde ud af, om hun er interesseret i at trykke på en knap, det er jo en forudsætning. Vi er hos hende gået lidt væk fra at arbejde med billeder, fordi fx en skål kan være flere forskellige ting for hende. I hendes uddannelsesplan står der fx, at bevægelse er vigtigt, det betyder at vi går mange ture med hende, så hun får rørt sig fysisk og på denne måde bliver klar til læring.

Overgang til andre tilbud

Hver enkelt elev medbringer deres kommunikationssystem til det nye sted. Hele forarbejdet er lavet i ASK, så det nye sted kan starte fra dag 1 med at bruge samme system, som eleven er vant til. Det betyder, at der er en rød tråd, og eleven undgår frustrationer over ikke at blive forstået. Ressourcerne følger ikke med over til det nye sted, hvilket selvfølgelig ville være ønskværdigt.

Forældresamarbejde

Udover de daglige sedler hjem og korrespondance via Moment Diary på iPad, så inviterer vi til åbent hus, markeder og møder, og så kan man altid få fat i os på telefonen. Generelt synes jeg, at samarbejdet fungerer fint. Forældrene er glade for, at deres unge mennesker får et tilbud, hvor deres måde at kommunikere på, bliver taget seriøst.

Vi ville meget gerne have, at vores koncept for ASK kunne blive bredt ud til flere specialcentre, da det jo ville betyde, at der er flere unge mennesker med store kommunikationshandicap, der ville få mulighed for at kommunikere og udtrykke sig.

Interview med vejleder og konsulent Lillian Wik og Emil Baad, som fortæller:

CSU har udbudt STU, siden den blev et lovkrav i 2007. Vi har 6 linjer med mulighed for flere. Vi har linjer, der kører hver mandag og tirsdag. Der har vi butik og produktion, idræt, kunst, køkken, medier, mennesker og omsorg, musik og håndværk. Vi har desuden en lang række almindelige fag; ungeliv, arbejdskendskab, samfundsfag, historie, dansk, pengekendskab, billedkunst, bevægelse og meget andet. Vi tilbyder også botræning i skolens botræningslejlighed.

Vores målgruppe er alle, der er berettiget til et STU-forløb, dvs. alle unge der ikke kan indgå i ordinær uddannelse. Man kan ikke sige, vi deler eleverne op funktionsmæssigt, idet klasserne er mikset lidt på kryds og tværs, men der er selvfølgelig et vist spænd i de enkelte klasser. ASK er klassen for elever med multiple funktionsnedsættelser.

Alle undervisningsforløb er individuelle. På baggrund af en indstilling fra kommunernes visitationsudvalg laver UU en uddannelsesplan, som vi tager udgangspunkt i og folder ud som den enkelte elevs individuelle forløb.

CSU tilbyder ikke obligatoriske fag, idet den unge selv vælger en linje. I STU er grundelementerne bo, arbejde og fritid indeholdende arbejdskendskab, pengekendskab og praktik. Derudover tilbud om brandbekæmpelse og førstehjælp. Andre tilbud kan være seksualundervisning, babysimulering undervisning i brug af NemID. Udgangspunktet for deres valg er altid den unges uddannelsesplan.

CSU har også en AVU-klasse. AlmenVoksenUddannelse er et tilbud til de elever, som skal tage en 9. kl. eksamen. Forud for optagelse i denne klasse er

etableret et "før AVU"-forløb for deltagere, som måske er indenfor målgruppen til at gå i AVU-klassen.

Det ugentlige timetal er 29. De fleste er bevilget et 3-årigt forløb, og ca. 85 % af dem tager hele forløbet hos os.

Praktikken er også utrolig individuel. Ganske få kan have 5 timers praktik i hele forløbet, mens nogle kun har 1-3 uger i det sidste år, og endelig er der andre, der har praktik stort set alle 3 år. Det har lidt med funktionsniveauet at gøre. Typisk er man på andet år og tredje år i praktik 1-2 dage om ugen.

Det er forholdsvis nemt at finde almindelige praktikpladser, mens specialpladser er svære at finde. Her må vi sommetider bede de unge om selv at finde en plads i sin fritid, mens CSU prøver at finde et arbejde. Alle støder jo på ønsker, der ikke kan lade sig gøre.

Vores klassestørrelser er mellem 3-10 med lærere/pædagoger som undervisere.

Der visiteres til STU på følgende måde: UU-vejlederen indstiller til visitationsudvalg i kommunen, der holder et antal visitationsmøder om året. Udvalgets opgave er at tage stilling til indstillingen, og hvor tilbuddet eventuelt skal gives.

En del elever kommer fra børnespecialskolerne, mens øvrige kommer fra andre uddannelsesforløb, primært produktionshøjskoler.

Slagelse Kommune fastsætter STU-taksten. Grundtaksten er ca. 200.000 kr. om året stigende til ca. 420.000 kr. i ASK-klassen, hvis 1:1-støtte er nødvendig.

Vores samlede elevtal ligger omkring 70 med udsving mellem årene. Visitationsudvalgene har hele tiden fokus på at finde billige tilbud, som vil kunne udfordre vores elevtal, men vi har formået at fastholde et stabilt elevtal, hvor fokus har været at udbyde linjer, som appellerer til

de unge kombineret med, at taksten skal være konkurrencedygtig.

Overleveringen af eleverne til arbejde, uddannelse eller andre tilbud sker efter de 3 år. Der bliver aftalt brobygningsforløb, men der er desværre ikke noget efterværn. Vi arbejder pt. på at få udviklet et sådant i samarbejde med Slagelse Jobcenter.

Gennemførelsesprocenten er ret høj.

Der er andre udbydere af STU i lokalområdet, fx Magleby Skolecenter og Autismecentret og 5-10 andre, som CSU samarbejder med.

Vi har mange samarbejdspartnere bl.a. App-værkstedet, VASAC (socialt arbejdsmarkedscenter), div. praktiksteder og erhvervslivet.

Af succeshistorier kan nævnes en elev, som er kommet i tømrerlære og klarer det rigtig godt, en elev som er ved at komme i fleksjob, en elev som gerne ville arbejde i en børnehave men er endt med at komme i en butik og er nu ordinært

ansat. Sidstnævnte har ellers altid været i offentlig forsørgelse.

Når elever er over 18 år, skal de give en samtykkeerklæring i forhold til forældresamarbejde og også andre instanser. Det sker, at eleven ikke vil give denne, og CSU er derved udelukket fra at give informationer til fx forældre.

Nogle forældre er ikke altid realistiske omkring deres børns formåen. Her er praktikken en brugbar metode til at afklare, hvad eleven kan klare.

Det kan være en udfordring for eleverne at leve op til de krav, der findes på praktikstedet. CSU beskriver derfor bl.a. i hvilket tempo eleven kan arbejde i forhold til en ordinær ansat samt hvor lang tid han/hun kan arbejde om dagen.

Endelig forsøger CSU at aktivere eleverne med hensyn til fritidsaktiviteter efter skoletid.

Interview med leder af skoledelen og stedfortræder på bodelen, Lene Kiel Larsen, som fortæller:

Vi har udbudt STU, siden den kom for 10 år siden. Lidt over halvdelen af vores elever går ind under STU, resten under lov om specialundervisning for voksen eller § 104 i serviceloven om meningsfuld beskæftigelse, hvor de øver sig i at blive selvstændige.

Vores tilbud bygger på disse 3 lovgivninger, det handler om at blive selvstændig, kunne sige til og fra samt arbejde med kommunikation. Vores elever kommer fra mange forskellige kommuner, så når de skal erhvervsafklares, som en del af deres STU-praktik, er det ikke her på matriklen. Vi kan godt være behjælpelige, fx med nogle lokale, der kommer i praktik i Næstved eller Slagelse.

Eleverne er her som regel i 1-2 år, hvor det er aftalt, hvad de skal. Ved elevkonferencerne aftales det, hvad de mangler i STU, som de så får i deres hjemkommune, alt efter hvad kommunen kan tilbyde. Vi har fx lige nu en, der bor i vores udslningsbolig og bliver erhvervsafklaret i Slagelse. Vi kunne godt tænke os i næste skoleår, at der var flere elever, der kunne bo her og så tage frem og tilbage på arbejde.

Eleverne

Vores primære målgruppe er dem, vi i gamle dage kaldte psykisk udviklingshæmmede. Vi har ingen elever, der ikke skal have hjælp resten af deres liv. Man kan sige, at vores elever er personer med et langsomt fungerende funktionsniveau, de skal have tingene stille og roligt med gentagelser, rutiner og genkendelighed og blive lidt mere modige. Halvdelen af eleverne skal bo et sted, hvor der er per-

sonale også om natten, resten vil kunne bo, hvor der er en i netværkshuset.

Alle vores elever kommer herved og får "Krummerup-pakken" – fra denne laves den individuelle plan. Derudover er der enkelte elever, der har særlige behov indenfor fx botræning, samvær med andre og lære at indgå i grupper.

De fleste starter efter sommerferien, men der optages elever hele året, typisk begynder de efter en ferie. Nogle af dem, der kommer i et skoleår, er begyndt i andre tilbud, som så ikke har passet til dem. Vi visiterer selv, den ret har vi bibeholdt, selv om vi er en del af Socialpædagogisk Center Næstved, men vi er lidt anderledes, fordi vi er en skole indrettet i kostskoleform og vores bodel har lukket, når skolen er lukket.

Der er mange elever, som gerne vil herved, men som får afslag.

Nogle gange kan årsagen være, at jeg ved en henvendelse kan se, at eleven ikke matcher målgruppen. Det kan være fordi, de er for hurtige eller har nogle ønsker til en faglighed, vi ikke kan tilbyde. Så prøver vi at hjælpe dem videre til et tilbud, der matcher deres behov.

Vi har også elever med dobbeltdiagnoser, men de er oftest dagelever, fordi vi har erfaring for, at det er meget svært for denne målgruppe at klare vores døgntilbud.

De fleste af vores elever kommer fra børnespecialskoler og specialrækker. Næstved Kommune har fx ingen specialskoler. Vi får en del henvendelser fra Københavnsområdet. Vi får også enkelt-henvendelser, hvor eleverne har været velintegrerede, indtil de er 10-12 år, hvor

det begynder at blive sværere. Det koster ca. 650 kr. pr. dag for en dagelev og så ekstra ca. 980 kr. for en døgnelev, dvs. 1500-1600 kr. Det er ikke specielt dyrt, men heller ikke det billigste.

Vi har optaget flere elever i år, så nu er der ansat 6 uddannede pædagoger, 3 skolelærere + mig selv, der også er skolelærer, men mest arbejder på kontoret. Vi har desuden ansat årsvikarer til at dække de behov, de optagede har i dette skoleår. Som udgangspunkt er vi 3 på arbejde og nogle dage 4, fx hvis vi skal til svømning (der skal jo både en kvinde og mand med), så er der 1 tilbage til elever med særlige behov og 1 til de andre.

Vi er en del af den nye ledelsesstruktur i Socialpædagogisk Center. Det betyder, at vi har en afdelingsleder, som er her 2 dage om ugen, hun har også to andre matrikler. Det fungerer fint, men kræver en del planlægning.

Skema og aktiviteter

Man kan sige, at Krummerup bygger på den kulturbårne undervisning. For dageleverne ser en dag således ud: De starter kl. 8.30 med at få jakken af og få en kop kaffe. Kl. 9.00 starter undervisningen efterfulgt af en formiddags- og frokostpause. Det forventes, at du sætter dig ned i pausen og spiser frugt og får lidt at drikke. Der er spisehjælp til frokost. Vi sørger for, at de får forskelligt at spise, lærer at sidde ordentligt ved et bord og evt. hjælp til at skære mad ud. Så er der igen undervisning til kl. 14.00 med fælles kaffepause og derefter stilletid i en ½ time. Så møder pædagogerne ind og tager over, og fritidsaktiviteterne starter.

Krummeruppakken er det hele, og aktiviteterne på skolen præges af 4 overskrifter:

- Motion, bevægelse og idræt. I starten og slutningen af skoleåret er der stævner og forberedelser til disse. Vi dyster med nogle, der kan det samme som os selv.
- Vi har grupper omkring værkstedsfag, sådan noget med hammer og søm, og vi har lige lavet fuglekasser. Den, vi har her, bebos af en tårnfalk. Vi tager ud i naturen for at se på fjorde, havne og fugle.
- Så har vi delen med de kreative opgaver, malerier og billeder, rakubrænding, tryk osv.
- Botræning som er en naturlig del af de forskellige aktiviteter og gøremål gennem dagen.

Mens døgneleverne mandag er i grupper, hvor de ordner pengesager, kontakt med forældre og sagsbehandlere m.m., har dageleverne har deres eget program: Hver anden mandag er de i køkkenet med vores køkkenleder, de laver bl.a. frokost til de andre og samler opskrifterne i en kokebog.

Når vores døgnelever rejser hjem på weekend, har de botræning og gør rent på deres værelser. Disse dage har vi forskellige nicheopgaver til dageleverne. Det kan være at bage småkager til vores juleafslutning eller ordne gevinster til vores elevarrangementer og andre gøremål, der bidrager til, at alle elever har ejerskab til vores arrangementer. Dageleverne deltager også i arrangementer med elevforeningen.

En af vores dagelever har brugt noget af sin STU-praktik som døgnelev og skal nu starte som døgnelev. Vi har også en, der er i praktik på Fuglebjerg Kro, det startede med 1 dag om ugen og er nu 2 dage, det går så godt.

På vores elevkonferencer taler vi om, hvor de skal hen efter endt tilbud hos os. Vi har lavet en beskrivelse af hver enkelt elev. For de fleste er det første gang, der har været mulighed for samlet at observere dem, fra de står op, til de går i seng. Disse samlede beskrivelser er rigtig gode til planlægning af det videre forløb for eleven. Vi gør meget for, at sagsbehandlere kommer til konferencerne. Vi sørger for, at der bliver skrevet referat om, hvad der skal arbejdes videre med, og hvad nødplanen er, hvis det første ikke virker.

Vi har en meget velfungerende elevforening men ikke noget efterværn som sådan. Vi får kun tilbagemeldinger, hvis vores tidligere elever deltager i elevforeningens arrangementer. Nogle gange får vi en opringning fra det nye tilbud, der gerne vil se de rammer, vi har her nede. Sommetider deltager vi også i møder på det nye sted.

Gennemførelsesprocenten for vores elever er høj, der er kun 2, der har forladt os, den ene havde brug for noget medicinsk opfølgning, og den anden skulle have et andet tilbud. Vi har en dagelev, som har nogle pjækkedage. Det påtaler vi selvfølgelig med en samtale på kontoret, en sådan samtale ved eleven godt er alvorlig.

Der er flere udbydere af STU i området. NSV (Næstved Sociale Virksomhed) står for STU'en i Næstved Kommune, og der er også mange private udbydere. Højskolen blev godkendt til at udbyde STU, da vi kom fra Vestsjællands Amt til Næstved Kommune, og har stadig vores egen visitation. I alle andre kommuner i landet udspringer STU af specialskolerne, i Næstved er den lagt på det beskyttede værksted, hvor de mest laver aktiviteter og beskæftigelse.

Vores samarbejdspartnere i området er først og fremmest børne- og vok-

senspecialskolerne og så de skoler, vi gennem årene har lavet idrætsstævner med. Vi laver nogle arrangementer med bosteder, vores forældre, Socialpædagogisk Center (som vi er en del af) og de bosteder, vores dagelever bor på. Samarbejdspartnere er også visitatorer og sagsbehandlere i kommunerne og UU-vejledere samt de faglige netværk, vi hver især har.

En succeshistorie for os er, når en elev, der i starten ikke rigtig tør noget, efter et stykke tid tager klatreselerne på og får løftet fødderne 1 m op og næste gang kommer helt op i klatretårnet. Dette eksempel er meget talende for, at det er det, vi forsøger at gøre – skabe nogle forudsigelige, trygge og rolige rammer, der gør, at de lærer noget nyt.

Et andet eksempel er, når TILSYN ØST kommer på uanmeldt besøg for at interviewe nogle elever, og der melder sig 3 stk., som stort set er sprogløse, når man ikke kender dem.

Aftalen bliver, at jeg sidder bagved, så eleverne og hun kan bruge mig, hvis det bliver nødvendigt. Så at opleve en elev, der, da han kom, havde meget svært ved at sidde på en stol og formulere sig verbalt – se ham sidde en halv time på stolen og gøre sit bedste for med fagter, gentagelser og mimik at forklare kvinden fra tilsynet, at man har meget med kommunikation at gøre her. Det er fantastisk at opleve det mod, de får på ting, der tidligere var svære, uoverskuelige eller lidt farlige.

Vi prøver på hver dag at give dem små succesoplevelser.

Alle elever bliver spurgt, om de ønsker, at deres forældre skal fx deltage i møder, men vi lægger klart op til, at alle dem, der skal hjælpe dig i fremtiden, skal vide, hvad planerne er. Jeg kan ikke huske, at en elev har sagt nej.

Har du set en grønlander?

Hvis du færdes på bo- og beskæftigelsestilbud i Slagelse og Sorø, vil du mange steder møde en udviklingshæmmede fra Grønland. Hvorfor er de her, og hvad er egentlig historien bag? Den får du her!

Allerede i kolonitiden blev grønlandere med udviklingshæmning sendt til danske institutioner. De første kom herved allerede i 1948, men kun ganske få for den daværende Grønlands Styrelse skulle betale for opholdet i Danmark.

Vi ved kun lidt om, hvordan forholdene var for udviklingshæmmede i kolonitiden. Mange er bukket under, for dødeligheden i Grønland var høj på det tidspunkt, og tuberkulosen hærgede. Vi ved, at voksne udviklingshæmmede visse steder i Grønland blev anbragt på plejehjem for ældre.

I 1953 får Danmark en ny grundlov og Grønland får i den forbindelse status som et dansk amt med 16 kommuner. Det betyder, at den danske stat overtager betalingsforpligtigheden for handicappede børn, der sendes på institutioner i Danmark. Grønland bliver nærmest "støvsuget" for udviklingshæmmede, der i stort antal sendes til Danmark, så de kan få den samme "gode" behandling af speciallæger på danske specialinstitutioner for udviklingshæmmede. Virkeligheden var en ganske anden. Anstalterne i Danmark var overfyldte, og sengene stod tæt på sovesalene. Mange levede på lukkede afdelinger og sad eller lå fastspændte dagen lang uden beskæftigelse. Kun ganske få udviklingshæmmede børn og unge modtog undervisning.

Det første forsøg på at registrere antallet af udviklingshæmmede i Grønland foretages af overlæge Clemmensen i 1963. Han foretager en rejse langs Grønlands vestkyst og i Thuledistriktet og mener, at der i disse områder er omkring 200 åndssvage (nu udviklingshæmmede).

Den senere socialdirektør for Grønland Alfred Dam betvivler dog denne opgørelse, fordi han har hørt denne historie:

"Rejsen som foregik i rejsebåde var lang og besværlig, og Clemmensen kunne ikke nå alle besøgene. Besætningen fik derfor besked på at sejle så

tæt som muligt på de mindre udsteder, så Clemmensen kunne råbe ind: "Er der nogle åndssvage her?" Svarede de ikke skrev han 0."

Overlæge Bredmose fra Andersvænge har en noget anderledes opfattelse af omfanget af åndssvage i Grønland og udtaler til pressen:

"På Andersvænge har vi i øjeblikket 46 grønlandske patienter – alle svært hæmmede plejepatienter, som kun kan hjælpes på institution. På venteliste står teoretisk 300 grønlandere, som har behov for hjælp."

I 60'erne rejser danske læger langs Grønlands kyster på såkaldte konsulentrejser. Deres egentlige opgave er at vurdere, om der er børn, der skal registreres som åndssvage og sendes til Danmark. I afgørelsen, om et barn skal sendes til Danmark, indgår en vurdering af børnenes hjem. Kan barnet blive her, eller skal barnet nedsendes eller skrives på venteliste? Vurderingerne af hjemmet kunne typisk være som denne foretaget af overlæge Dygve fra Andersvænge: "Hjemmet var rent og velholdt. Der var dog temmelig rodet i soveværelset og køkkenet. Anton og lillesøsteren Josephine var begge rene og absolut pæne i tøjet. Besøget var uanmeldt."

Når først et barn var sendt til Danmark, var man stærkt tilbageholdende med at skabe mulighed for, at de kunne komme hjem igen. I virkeligheden var det kun ganske få, der kom det.

Overlæge Dygve udtrykker i 1964 sine stærke bekymringer ved at lade udviklingshæmmede komme hjem til Grønland igen:

"Vi har nået fine resultater med grønlandske børn. Vi har fået hævet intelligenskvotienten og gjort dem kapable til igen at føre en institutionsfri tilværelse, men vi er ved tilbagesendelsen meget forsigtige. Er vi ikke sikre på, at alt er i hjemmet, som det skal være, bliver de ikke sendt hjem igen. Særligt tilbage-

holdende er vi, hvor det drejer sig om ganske unge piger. Vi er ganske enkelt bange for, at de skal blive havnepiger, hvis de bliver sendt hjem til Grønland."

Bekymringerne går på forholdene i hjemmet, og så kommer der også en moralsk pegefinger! Dansk Åndssvageforsorg var indtil 1959 præget af arvehygiejne og tvangssterilisationer af åndssvage, og det sad stadig i baghovedet blandt nogle af lægerne. Sterilisationer af nedsendte åndssvage kvinder er med sikkerhed foregået, men vi kender ikke antallet.

I begyndelsen af 60'erne fremkommer de første tanker om at bygge handicapinstitutioner i tilknytning til grønlandske sygehuse.

I 1961 ligger der færdige tegninger til en institution i Godthåb med plads til 50 personer med udviklingshæmning. Grunden ryddes, men byggeprojektet bliver aldrig gennemført pga. offentlige besparelser i Danmark.

Igenom 60'erne vokser kritikken af nedsendelserne til Danmark, og undervisningsleder Herman Hunger fra Andersvænge udtaler til pressen: "Tænk dig, hvis dit barn pludselig blev revet væk fra dig og sendt 4000 kilometer bort til

et fremmed land og omgivet af mennesker, der taler et uforståeligt sprog. Fx Indisk. Det finder sted. Ikke med dit og mit barn, men med grønlandske børn der er psykisk udviklingshæmmede.”

Mange andre blander sig i debatten, og det udvikler sig i høj grad til at blive en debat mellem embedsmænd og forsorgsfolk i Danmark og danske embedsmænd i Grønland, der er meget skeptiske overfor mulighederne for at opbygge en grønlandsk åndssvageforsorg.

Alfred Dam, der er socialdirektør i Grønland, udtaler således i 1969:

”Grønland vil ikke kunne klare et så avanceret og differentieret forsorgsapparat, som det kendes i Danmark – i hvert fald ikke medmindre alle (i Grønland) beskæftiges i sociale institutioner – og der skal jo også være nogen til at fiske og fange.”

I Grønland etablerer man i 1970 ”Den Centrale Kontaktgruppe”, der på tværs af sektorer vurderer alle enkelt-sager, og om der var muligheder i Grønland, så nedsendelse kunne undgås.

Gruppen var et brud med tankegangen om automatiske nedsendelser alene på baggrund af danske lægers vurderinger!

På initiativ af bl.a. undervisningsleder Herman Hunger etableres i 60’erne og 70’erne en række projekter, der skal minimere antallet af nedsendelser.

Det første projekt ”Rådgivning over Atlanten” er et fjernrådgivningsprojekt, hvor lærere fra specialskoler i det daværende forsorgscenter for Vestsjælland og Grønland yder rådgivning til lærere i den grønlandske folkeskole.

Senere etableres Observationshjemmet Kaassassuk i Ruds Vedby, hvor grønlandske udviklingshæmmede kan komme på observationsophold i 1-2 år, før de atter rejser hjem med ledsagere fra Danmark, der kan rådgive forældre og skolefolk om, hvordan man kan træne og undervise barnet.

De såkaldt langtidsanbragte børn (de mest handicappede) blev fortrinsvis anbragt på Andersvænge, hvor der igennem årene var en ”koloni” på 90-100 grønlandske børn og voksne.

I begyndelsen af 70’erne åbnes der op for besøgsrejse til Danmark, så forældrene kunne besøge deres barn. Rejserne var ikke nogen ubetinget succes, og mange grønlandske forældre blev dybt chokerede, da de genså deres barn. En plejerske beretter:

”Moderen havde ikke haft kontakt med sin dreng i 12 år. Det var synd for begge parter. Moren havde ingen viden om hans forfatning og græd og græd, da hun så hvor lidt han kunne. Hun havde troet, at når han kom til Danmark og blev behandlet, ville han blive rask. Drengen forstod ingenting af det hele.”

Ordningen med forældrenes besøgsrejse til Danmark blev som nævnt ikke nogen succes og blev senere afløst en årlig besøgsrejse til forældrene i Grønland med ledsager fra institution Danmark.

I 1978 får Grønland hjemmestyre og i denne forbindelse ansvaret for hele det sociale område. Der kommer også nye målsætninger for arbejdet med mennesker med handicap.

- At borgere med handicap skal blive i Grønland.
- At der skal ske en gradvis udbygning af handicapområdet for at minimere antallet af nedsendelser.

I årene efter sker der en udbygning af tilbuddene til udviklingshæmmede i Grønland. Der etableres elevhjem, pensionater og bokollektiver og beskyttede værksteder.

I 1991 gennemføres med stor succes det, der kaldes ”Den store hjemtagning”, hvor 10 udviklingshæmmede i Danmark får mulighed for at vende hjem til et ny-etableret botilbud i Grønland.

I Danmark er der efter hjemmestyrets indførelse på de institutioner, der huser udviklingshæmmede fra Grønland, en stigende interesse for at fastholde og udvikle de grønlandske udviklingshæmmedes forhold til Grønland og grønlandsk kultur. Det fører bl.a. til oprettelsen af en særlig klub for grønlandske udviklingshæmmede – Klub Aka – og på værkstedet Åmosen i Dianalund bygger man kajakker og rejser til Grønland og deltager i mesterskaberne i kajaksejlads.

I dag er der fortsat grønlandske udviklingshæmmede på danske institutioner. De er her af mange forskellige årsager. Det kan være at de ikke selv ønsker at komme hjem, at der ikke længere er familie i Grønland, at der ikke i Grønland er faglig kapacitet til deres særlige behov for indsats for blot at nævne nogle af årsagerne. Der sker også fortsat nedsendelser til Danmark, men kun i ganske særlige tilfælde, hvor behandlingsbehovene ikke kan tilgodeses i Grønland.

Grønlandsk sammenkomst

Af Henning Jahn

Igennem tiderne er mange udviklingshæmmede fra Grønland blevet anbragt på botilbud i det tidligere Vestsjællands Amt. De har få muligheder for at vedligeholde deres forhold til Grønland og grønlandsk kultur. Det prøver de at gøre noget ved i Specialcenter Slagelse, der med støtte fra Slagelse Kommune har lavet to årlige arrangementer med fokus på at styrke og bevare den grønlandske kultur og identitet for borgere med grønlandsk etnicitet indenfor det specialiserede voksenområde.

Julie Bertelsen har allerede været på besøg til et cafearrangement på Specialcenter Slagelse, og i februar måned kom Rasmus Lyberth forbi. Det blev til et brag af en koncert, og efterfølgende fik alle de deltagende grønlandske udviklingshæmmede et signeret eksemplar af hans sidst udkomne cd. Der blev også budt på kaffebord med grønlandsk hjemmebag.

En dejlig søndag eftermiddag i Cafe Rose i Specialcenter Slagelse.

Issvømmeren Nadja Joy Tønnesen

Nadja Joy Tønnesen er indstillet til prisen som "årets idrætspræstation i Slagelse Kommune". Når du læser dette blad, er det sikkert afgjort, om hun får prisen, og får hun den, vil det være velfortjent, for det er helt utroligt, hvad denne kvinde har præsteret indenfor issvømning og langdistancesvømning.

LEV Slagelse/Sorø har tidligere ydet økonomisk støtte til Nadjas stævnedeltagelse. Læs indstillingen på næste side.

Hvem har indstillet Nadja

Nadjas træner, coach, ledsager og mor: Lilli Tønnesen.

Begrundelse for indstilling

Som en stolt mor, ledsager, coach og daglig træner indstiller jeg Nadja Joy Tønnesen til Årets Idrætspræstation, idet hun udretter præstationer i verdensklasse. Nadja Joy er ganske enkelt uden sidestykke i Danmark og er allerede på internationalt niveau anerkendt og præmieret i både International Winter Swimming Association (IWSA) og International Ice Swimming Association (IISA).

Blandt mange sportsinteresser har Nadja taget den nye trend issvømning til sig. Selvfølgelig altid med sikkerhedsudstyret i orden, svømmende med en havtaske, formår ingen som Nadja Joy at langdistance-svømmetræne i iskoldt vand lige omkring frysepunktet i åbent vand kun iført svømmebriller, badehætte og badedragt for at forberede sig til at kunne deltage i verdensmesterskaber og andre koldtandsstævner i issvømning og for at kunne svømme distancer på 1000 m og 1609 m – sidstnævnte kaldet en IceMile.

Begge distancer har hun netop gennemført i Holland i Volendam i Amsterdam i Danmarks absolut hurtigste tid. Nadja er den anden dansker, der har gennemført en IceMile (1609 m), og Nadja Joy er en af Danmarks hurtigste kvindelige is-svømmere i alle distancer, og hun konkurrerer i og mestrer alle discipliner i issvømning – butterfly, bryst, ryg og crawl. Slagelse kan være pivstolte af hende.

Historien er, at Nadja Joy har svøm-

met hele sit liv og har vundet/fået omkring 600 medaljer. Hun har gjort lange svømmedistancer til sit speciale og har nu både svømmet fra Læsø og Samsø til Jylland, ligesom hun i en våddragt har tilbagelagt distancen over Storebælt. Og hun har som eneste kvinde 5 år i træk gennemført Vidösternsimmet, Sveriges længste åbne vandstævne på 21+ km.

I januar 2016 lagde Nadja Joy våddragten til fordel for ovennævnte sparssomme issvømmerudstyr for på 5 uger at træne sig op til at deltage i VM i issvømning i Sibirien.

Her ikke alene svømmede hun hurtigst af alle danske kvinder, men svømmede også den længste distance på 450 m, hvilket "kun" 4 danskere i alt kunne bryste sig af at have gennemført til dato det år. Siden har hun vist vejen for andre, der gerne vil arbejde for, at Danmark bliver Nordens førende issvømmation.

Når svømmemakkerne møder til udenørs vintersvømmetræning iført våddragt, neoprenhue, handsker og sokker, svømmer Nadja stadig oftest bare i sin svømmedragt med et par svømmebriller og en badehætte – og altid med havtasken.

Nadja holder formen ved at styrke-, cykel- og løbetræne, og hun deltager med største iver også i adskillige halvmaraton og længere cykelløb – også i 2017, hvor hun gennemførte en halv Ironman.

Når Nadja Joy ikke alene skal indstilles – men også fortjener at vinde prisen – er det ganske enkelt, fordi hendes præstationer er helt unikke. Nadja Joy er handicappet af PraderVilli, der betyder, at hendes fysiske krop er svagere, at hun er lettere udviklingshæmmet, og at hun kunne risikere at dø som følgerne

af overspisning, fordi hun med Prader Villi ikke mærker mæthedsfornemmelse.

Nadja har et stort konkurrencegen, og hun ved, at man skal træne for at have chance for at vinde og holde vægten. Nadja træner sig til en meningsfyldt hverdag fyldt med positive sportsoplevelser. Hun burde ikke kunne – men gør det alligevel – udøve ekstremsport på et nationalt og internationalt meget højt niveau og får ros for at være inspirationskilde for mange andre, såvel handicappede som ikke handicappede. Hun lever efter mottoet: Hvor der er vilje, er der vej.

Senest har Nadja Joy 17.-18. feb. 2018 deltaget i de Åbne Svenske Mesterskaber i issvømning i Skellefteå, hvor hun som eneste dansker vandt guld i alle de løb, hun deltog i – 5 i alt. 14 dage efter 3.-4. marts deltog hun med stor svømmeiver i det Internationale Paralympiske Svømmestævne i Bellahøj og klarede sig flot. Og to dage efter gik turen til det iskolde vand, hvor Nadja Joy deltog i VM i issvømning kaldet Winter Swimming World Championships 2018 i Estland den 6.-10. marts som en del af det danske landshold.

Igen tog Nadja Joy medalje og kunne efter en flot 200 m bryst modtage sit bevis og en bronzemedalje på podiet i Tallinn. I det kolde vand deltog Nadja Joy i alle 10 individuelle løb, inklusive de 450 m – stævnets længste.

For en sportskvinde som Nadja venter nye spændende mål i 2018, hvor hun glæder sig til at møde dem, hun plejer at konkurrere med. I åbent vands regi hedder det sig: Vil du have en habil makker, så kontakt Nadja, som ikke lader nogen udfordring gå til spilde.

Landsforeningen
LEV

BLIV MEDLEM OG BIDRAG
TIL AT FORSTÆRKE DET
FRIVILLIGE ARBEJDE FOR
UDVIKLINGSHÆMMEDE

Indmeldelsesblanket

Medlemskontingent: sæt venligst X

☐ Årligt med blad	300 kr.
☐ Årligt for par med blad	425 kr.
☐ Årligt uden blad	175 kr.
☐ Livsvarigt med blad (enkelt person)	3.500 kr.
☐ Årligt for forening med blad	800 kr.
☐ Årligt abonnement	300 kr.

Pensionist/studerende *)

☐ Årligt med blad	150 kr.
☐ Årligt for par med blad	225 kr.
☐ Årligt uden blad	75 kr.
☐ Livsvarigt med blad (enkelt person)	3.500 kr.

Betal først, når girokortet modtages.

Firmamedlemskaber

☐ Alm. med blad	800 kr.
☐ Guldmedlem med blad (pr. år)	5.000 kr.

Et Guldmedlem får ret til at bruge LEVs logo samt at blive nævnt på LEVs hjemmeside.

Undertegnede ønsker at blive medlem af **LEV SLAGELSE/SORØ**

*) Angiv her hvilket år du forventer at afslutte dit studie: _____

SKRIV VENLIGST MED BLOKBOGSTAVER:

Navn: _____

Evt. samlevers navn (parmedlemskab): _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ By: _____

Telefon: _____ E-mail: _____

Landsforeningen LEV er interesseorganisationen, der siden 1952 har arbejdet for at forbedre udviklingshæmmedes vilkår.

Landsforeningen LEV · Blekinge Boulevard 2 · 2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696 · Fax 3635 9697 · E-mail: lev@lev.dk · URL: www.lev.dk

Du kan også tilmelde dig på www.lev.dk

HUSK
PORTO

Landsforeningen LEV
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup